

Martinice v Krkonoších

m. n. m., který zájemcům poskytne krásný výhled na okolní krajinu. K procházce láká naučná stezka „U mlejna“ zbudovaná podnikem Lesy ČR. Katastrální území obce má výměru 326 ha. V obci nyní žije 610 obyvatel.

Pierwsza wzmianka o Martinicach pochodzi z 1492 roku, kiedy doszło do podziału dóbr štěpanických między potomków rodu Waldsteinów na dwie części – štěpanicką i jilemnicką. Wieś Martinice przyłączona została do dóbr jilemnickich. W 1657 roku dobra kupił ród Harantów z Polžic i Bezdrůžic, którzy następnie w 1701 roku sprzedali je Harrachom. Według jednej z legend w czasach, gdy te okolice były zasiedlane przez pierwszych mieszkańców, wyróżniał się między nimi młodzieniec imieniem Martinicz, który z oddaniem służył swemu panu jako szybki i silny jeździec. Od jego imienia miejsce to zaczęto nazywać samotnią Martinicza, a później wsią Martinicz. Konia w galopie wieś dostała w herb.

W latach 1927 – 1939 w tutejszej szkole uczył znany kolekcjoner karkonoskich koled Josef Horák. Wieś Martinice przyłączono w 1960 r. do Studenca. Stan ten trwał przez długich 30 lat. W 1990 roku mieszkańcy w referendum opowiedzieli się za powrotem do samodzielnosci, następnie w wolnych wyborach wybrano nową radę. Wydawało się, że nieodłączną częścią Martinic stanowi też kolonia Rovnáčov, jej mieszkańcy jednak w 1990 zdecydowali się na pozostanie w gminie Studenec. W 1991 roku zmieniono nazwę wsi na Martinice v Krkonoších.

W latach 1992 – 1996 wybudowano wodociąg dla całej gminy oraz magistralę doprowadzającą wodę pitną do Jilemnic. W 1998 roku stojąca na cmentarzu kamienna kapliczka z 1838 r. zyskała status narodowego zabytku kultury, a następnie została odrestaurowana. W 2000 r. otwarto pierwszy w historii budynek urzędu gminy, w którym ulokowano także bibliotekę gminną oraz filię poczty. W 2005 roku odrestaurowana została kaplica św. Jana Nepomucena z 1845 roku. Miejskowa jednostka ochotniczej straży pożarnej została w 2006 roku wyposażona w nowy samochód strażacki Gazelle AMC. W 2007 roku, dzięki pomocy mieszkańców, przyjaciół szkoły oraz ze środków gminy, przy szkole powstał plac zabaw dla dzieci. Sam budynek szkoły został gruntownie zmodernizowany w 2010 r.

Pod względem liczby mieszkańców Martinice v Krkonoších należą do mniejszych gmin, choć w przeszłości mieszało tu nawet tysiąc osób. Tendencja spadkowa nastąpiła po II wojnie światowej. W gminie działa przedszkole i szkoła podstawowa (od klasy I do V). Na życie społeczno-kulturalne gminy wpływ mają przede wszystkim działające tu różnorodne organizacje, a także szkoła. W gminie znajduje się boisko do piłki nożnej, ślizgawkę, boisko do siatkówki i siatkonogi, a w zimie funkcjonuje wyciąg narciarski i przygotowywane są trasy do narciarstwa biegowego.

Dla rozwoju gospodarczego gminy ważnym momentem stało się wybudowanie linii kolejowej z Chlumca nad Cidlinou do Trutnova w 1871 r., od której poprowadzono też trasę do Rokytin nad Izerą, wybudowaną w 1899 r. W 2016 roku dworzec w Martinicach v Krkonoších został jako całość – wraz z czynnym nadal systemem elektromechanicznych urządzeń zabezpieczających – uznany za zabytek kultury technicznej.

Martinice leżą na średniej wysokości nad poziomem morza około 500 m. Najwyższym punktem jest

szczyt Hůrka (567 m n.p.m.), z którego rozciągają się piękne widoki na okolicę. Do spacerów zachęca ścieżka dydaktyczna „Kolo mlejna” („U mlejna”), wybudowana przez Czeskie Lasy Państwowe (Lesy ČR). Powierzchnia gminy liczącej 610 osób wynosi 326 ha.

The first written note on Martinice is from 1492 when the descendants of the Valdštejn family divided the Štěpanice Domain in two halves – Štěpanice Domain and Jilemnice Domain. Martinice were part of the newly created Jilemnice Domain. The Harant family from Polžice and Bezdrůžice bought Jilemnice Domain in 1657 and they sold it to the Harrach family in 1701. According to a legend, the village received its name during the first settlement period because a fellow called Martinicz was living there; he was a dutiful servant to the establishment (he was a horse-back rider); first the village was called „Martiniczova samotna” (Martinicz’s Hamlet) and later „Wes Martinicze” (Martinicz’s Village) and a running horse became a symbol of the municipality.

Josef Horák, a famous collector of the Krkonoše carols, was teaching in Martinice school between 1927 and 1939. In 1960, the municipality Martinice became part of Studenec municipality and stayed for 30 years. In 1990 a referendum took place where the inhabitants of Martinice expressed their wish to become independent of Studenec again and consequently elected new municipal council. A settlement Rovnáčov had been an integral part of Martinice; however, its inhabitants decided to stay with Studenec in the 1990 referendum. A change in name occurred in 1991 and since then the municipality has been called Martinice v Krkonoších.

A new water piping and an upstream waterway to Jilemnice was being built between 1992 and 1996. Stone column of crucifixion from 1838 (standing at the local cemetery) was shortlisted as a historical landmark in 1998 and it was renovated shortly after. The historically first building of the Municipal Office was opened in 2000; the building also became seat of local public library and post office. The St. John of Nepomuk Chapel, built in 1845, was renovated in 2005. Voluntary firefighters in Martinice v Krkonoších received a new vehicle Gazelle AMC in 2006. A playground was built by the school in 2007 with a significant help of the local inhabitants. The school building itself also undergone a major reconstruction in 2010.

Martinice v Krkonoších belong among the smaller municipalities in the Krkonoše Mountains as to the number of inhabitants despite the fact that there was approximately a thousand inhabitants in the past. The inhabitants started leaving the municipality shortly after WWII. There is a nursery school and elementary school (grades 1 – 5) in Martinice v Krkonoších. Cultural and community life is mainly being enriched by the elementary school activities and activities of the local common-interest clubs. There is a soccer field, skating rink, volleyball and futnet court, ski lift and cross-country tracks in winter.

Construction of the railway from Chlumec nad Cidlinou to Trutnov was a contribution to the economic development of the municipality. The railway track was built in 1871 with a subsidiary track running from Martinice v Krkonoších to Rokytin nad Jizerou (built in 1899). The railway station was, as a unit including the current electro-mechanical safeguarding mechanism, shortlisted as an engineering monument in 2016.

The average elevation is approximately 500 meters

above sea level; the highest point is Hůrka Hill with the elevation of 567 meters above sea level – Hůrka Hill offers a wonderful lookout place where you can admire the surrounding landscape. An educational trail called „Along the Mill” built by Lesy ČR (forest management company) invites the visitors for a walk. The cadastral area of the municipality is 326 hectares and there is 610 inhabitants.

Die erste schriftliche Erwähnung von Martinice stammt aus dem Jahr 1492, als die Nachfahren des Geschlechts der Waldsteiner die Herrschaft von Štěpanice in zwei Hälften teilten: Štěpanice und Jilemnice, zu dem nun auch das Dorf Martinice gehörte. 1657 wurde die Herrschaft von Jilemnice vom Geschlecht Harant aus Polžice und Bezdrůžice gekauft, das sie dann 1701 an das Geschlecht Harrach weiter verkaufte. Nach einer Sage aus der Zeit, in der sich hier die ersten Bewohner niederließen, befand sich unter diesen ein Knappe mit Namen Martinicz, der für die Hoheit Dienste als schneller Reiter verrichtete. Nach diesem wurde die Siedlung als „Wes Martinicze” (Dorf Martinicze) bezeichnet und das Wappen des Ortes mit einem laufenden Pferd versehen.

In den Jahren 1927 – 1939 unterrichtete an der hiesigen Schule der bekannte Sammler von Weihnachtssliedern aus dem Riesengebirge Josef Horák. 1960 wurde Martinice an die Gemeinde Studenec angeschlossen, deren Bestandteil es 30 Jahre lang war. 1990 sprachen sich die Einwohner von Martinice für eine erneute Eigenständigkeit aus und so wurde in Gemeindevahlen eine neue Vertretung gewählt. 1991 wurde dann der Ort in Martinice v Krkonoších (Martinice im Riesengebirge) umbenannt.

In den Jahren 1992 – 1996 wurde in der gesamten Gemeinde ein Wasserleitungssystem gebaut sowie eine Trinkwasserleitung nach Jilemnice verlegt. 1998 wurde der steinerne Bildstock aus dem Jahr 1838 am örtlichen Friedhof zum nationalen Kulturdenkmal erklärt und in der Folge renoviert. 2000 wurde das historische ursprüngliche Gebäude des Gemeindeamtes neu eröffnet, in das nun auch die Gemeindebücherei und eine Filiale der tschechischen Post einzog. 2005 wurde die Kapelle des Hl. Jan Nepomuk – erbaut im Jahre 1845 – renoviert. 2007 wurde bei der Schule mit großer Unterstützung von Einwohnern und Förderern der Schule und der Gemeinde ein Kinderspielplatz errichtet. Das Schulgebäude selbst wurde 2010 von Grund auf renoviert.

Was die Einwohnerzahl betrifft, gehört Martinice zu den kleineren Gemeinden, wobei hier in früheren Zeiten auch bis zu tausend Bürger lebten. Zu einem Bevölkerungsrückgang kam es nach dem 2. Weltkrieg. In der Gemeinde gibt es einen Kindergarten und eine Grundschule, einen Fußball-, einen Eislauf- und einen Volleyballplatz, einen Skilift und im Winter gut präparierte Langlaufloipen. Das gesellschaftliche und kulturelle Leben im Ort wird vor allem von Vereinen und der Schule beeinflusst.

Einen Beitrag zur wirtschaftlichen Entwicklung der Ortschaft bedeutete der Bau der Eisenbahnlinie von Chlumec nad Cidlinou nach Trutnov im Jahre 1871 mit einer Abzweigung nach Rokytin nad Jizerou, die 1899 gebaut wurde. Der gesamte Bahnhof von Martinice wurde 2006 einschließlich seiner elektromechanischen Sicherheitsanlage zum technischen Kulturdenkmal erklärt.

Martinice liegt auf einer durchschnittlichen Seehöhe von etwa 500 m, der höchste Punkt ist der Berg Hůrka mit 567 m, der Interessenten eine wunderschöne Aussicht auf die Landschaft bietet. Zu einem Spaziergang lockt der Lehrpfad „U mlejna” („Zur Mühle”). Das Katastergebiet der Gemeinde umfasst 326 ha. Im Ort leben heute 610 Einwohner.

Důležité kontakty / Wichtige Kontakte / Important contacts / Ważne kontakty

Obec Martinice v Krkonoších
Martinice v Krkonoších 131, 512 32
www.martinicevkrk.cz
obec.martinice@krakonos.cz
tel.: 481543066

Základní škola a Mateřská škola Martinice v Krkonoších
Martinice v Krkonoších 68
tel.: 481544323
zsmartinice@seznam.cz

Nádraží Martinice v Krkonoších
tel. 972368515

Vydalo: Jilemnicko - svazek obcí 2017, neprodejné
Tisk: Geoprint s. r. o., Liberec
Foto: Přemysl Novák a archiv obcí

První zmínka o Martinicích se datuje do roku 1492, kdy došlo mezi potomky rodu Valdštejnů k rozdělení panství štěpanického na dvě poloviny, a to štěpanickou a jilemnickou, ke které připadla i ves Martinice. Panství jilemnické koupil v roce 1657 rod Harantů z Polžic a Bezdrůžic, který je poté roku 1701 prodal Harrachům. Dle jedné pověsti v době, když se zde usadili první obyvatelé, vynikal mezi nimi chasník jménem Martinicz, který vykonával pro vrchnost oddané služby jako rychlý jezdec na koni. Podle něho se všeobecně říkalo „Martinczova samota”, později „Wes Martinicze” a do znaku obce dán kůň v běhu.

V letech 1927 – 1939 na zdejší škole učil známý sběratel krkonošských koled Josef Horák. Obec Martinice byla v roce 1960 sloučena pod střediskovou obec Studenec, kde setrvala dlouhých 30 let. V roce 1990 se občané naší obce v referendu vyjádřili pro opětovnou samostatnost a v řádných volbách bylo zvoleno nové zastupitelstvo. Nedílnou součástí Martinic byla od nepaměti i osada Rovnáčov, jejíž obyvatelé se však v roce 1990 rozhodli pro setrvání u obce Studenec. V roce 1991 proběhla změna jména obce na Martinice v Krkonoších.

V letech 1992 – 1996 byl vybudován vodovod pro celou obec a přivaděč pitné vody do Jilemnice. V roce 1998 byla kamenná boží muka z roku 1838 na místním hřbitově prohlášena národní kulturní památkou a následně zrestaurována. V roce 2000 byla otevřena historicky první budova obecního úřadu, do které se nastěhovala též obecní knihovna a pobočka České pošty. V roce 2005 byla opravena kaple sv. Jana Nepomuckého, postavená v roce 1845. Místní jednotka SDH Martinice v Krkonoších byla v roce 2006 vybavena novým hasičským vozidlem Gazelle AMC. V roce 2007 bylo u školy vybudováno dětské hřiště díky podpoře místních občanů, příznivců školy a obce. Samotná budova školy prošla rozsáhlou rekonstrukcí v roce 2010.

Počtem obyvatel se Martinice v Krkonoších řadí mezi menší obce, třebaže v minulosti zde pobývala i tisícovka občanů. Klesající tendence nastala po 2. světové válce. V obci je v provozu mateřská i základní škola pro 1. až 5. postupný ročník. Společenský a kulturní život obce ovlivňují především spolkové subjekty a základní škola. V obci se nachází fotbalové hřiště, kluziště, kurt na volejbal a nohejbal, lyžařský vlek, v zimě jsou připravovány běžecké trati.

Pro hospodářský rozvoj obce bylo přínosem vybudování železniční trati z Chlumce nad Cidlinou do Trutnova v roce 1871 s odbočkou do Rokytin nad Jizerou, postavenou v roce 1899. Nádraží Martinice v Krkonoších bylo jako celek, včetně stávajícího souboru elektromechanického zabezpečovacího zařízení, v roce 2016 vyhlášeno kulturní technickou památkou.

Martinice mají průměrnou nadmořskou výšku okolo 500 m. n. m., nejvyšším bodem je vrch Hůrka s 567

JILEMNICE

JAVOREK

MARTINICE v Krkonoších

Kartografické zpracování: © Kartografie HP s.r.o., Jičín, www.kartografiehp.cz

Roztoky u Jilemnice

Martinice v Krkonoších

Veselý vrch

Železniční stanice Martinice v Krkonoších - kulturní památka

Rovnáčov

Studenec

	hranice obce, katastru		železnice se stanicí
	obecní úřad, pošta		naučná stezka, vyhlídka
	kostel, kaple, pomník, kříž		turistické značené trasy
	škola, mateřská školka		rozcestníky turist. tras
	nákupní středisko, parkoviště		cyklotrasy s číslem trasy
	zastávka bus, koupaliště		stravování, ubytování

směr VRCHLABÍ

směr Horní Kalná

směr NOVÁ PAKA